

at for disse Virksomheder, for Handel og i allerhøjeste Grad for Industri, gælder det, at Kravene i Retning af Driftsmidler under Krigen har været saa overordentlig voksende, dels fordi Varepriserne er gaaet i Vejret, saaledes at der ved den samme Om sætning i Varemængde skal den dobbelte eller mere Kapital til, dels fordi Kreditten er svækket — der kan ikke i Udlandet købes paa 3—6 Maaneders Kredit, men der skal betales forud —, og Følgen er, at Virksomheden har kun kunnet holdes i Gang ved, at de forøgede Driftsmidler skaffes ved omfattende Laan. Det har faktisk ført til, at selve denne Merindkomstskat, som skal betales af slige Virksomheder, i mange Tilfælde maa dækkes ved yderligere Laan. Kunde man nu forudsætte, at der kom gode Konjunkturer, gode Forhold og ikke nogen Nedgang, vilde Forholdet vel kunne udjævnes og Laanene dækkes i Tidens Løb, men vi maa ikke overse, i hvilken Grad vi maa regne med Muligheden af uhyre Prisfald. Jeg skal nævne et enkelt Eksempel. Prisen paa almindelige Jernplader var før Krigen i New York 2 Cts. pr. engelsk Pund, nu er den 20 Cts., og dertil kommer en uhyre forøget Udgift til Fragt og Assurance, hvis Varen kommer derovre fra. Men naar Prisen saaledes er steget til det 10—15-dobbelte, hvorledes vil det da gaa, naar Freden en Gang kommer og Krigsassurancen hører op, og mange Varer bliver ledige, fordi hele Krigstilvirkningen, Ammunitionstilvirkningen, hører op? Tiderne er for Handels- og Industrivirksomheder i mange Henseender overordentlig vanskelige, men det vil nok først for Alvor vise sig i Løbet af nogle Aar, naar vi staar overfor Deruten og Tabene skal realiseres under de nedadgaaende Konjunkturer. Nu er Forholdet det, at vore Skattemyndigheder ikke har megen Sans for Berettigelsen af en forsigtig Bogføring og forsigtige Dispositioner. Det volder ofte de industrielle Virksomheder den største Vanskelighed at faa Skattemyndighederne til at forstaa, at betydelige Afskrivninger er nødvendige, at stor Forsigtighed maa iagttages ved Opførelsen af Fortjenester, der i Øjeblikket have paa Papiret, men efter kort Tids Forløb viser sig at have været ganske fiktive. Det er jo store Summer, Staten kræver gennem det hele Beskatningssystem, og det er ogsaa store Summer, der hidtil er indgaaet gennem Merbeskatningen. En Del af disse store Summer anvendes sikkert til Udgifter, som Forholdene har krævet, men der er andre Dele af Statens store Udgifter, med Hensyn til hvilke man kan nære nogen Tvivl om,

hvorvidt de er fuldkommen begrundede i de foreliggende Forhold.

Som jeg har paavist ved de Tal, jeg nævnedes, bæres Merindkomstskatten aldeles overvejende af Byerne. Af de 70 Mill. Kr. har Landbruget kun udredet de 5, og der er neppe Tvivl om, at dette bl. a. skyldes den Omstændighed, at den laveste Grænse er sat til 6000 Kr. 6000 Kr. er i Byerne ikke nogen særlig høj Indtægt med de Udgifter, der kræves her; men som Forholdene er paa Landet, turde det i mange Tilfælde svare til ganske anderledes Indtægter end dem, som de, der er ansatte til 6000 Kr. i Byerne, i Virkeligheden har. Det beror naturligvis paa den store Vanskelighed, som er forbundet med at godtgøre et Landbrugs virkelige Indtægter baade med Hensyn til Værdi af Bolig og meget andet. Men hvad enten det er den ene eller den anden Vanskelighed, kan man med Sikkerhed sige, at denne Begrænsning ned efter har haft den store Betydning, at den har gjort det muligt for den overvejende Del af Landbruget at undgaa at betale nogen Merindtægtsskat. Saalænge Forholdet var det, at man kunde sige: Det hele gaar godt, der er gode Tider paa Land og i By, der er fuldt op af Arbejde, fuldt op af Indtægter, saa kunde man maaske med nogen Sindsro finde sig i dette. Vi er jo ikke forvante isaa Henseende: Byerne er vant til at betale, og Landbruget er vant til at klare sig. Men det forekommer mig, at det stiller sig noget anderledes i de kommende Tider, hvor Forholdet fremdeles er det, at Landbruget vil have de gode Indtægter. Trods alle Vanskeligheder sætter man Priserne paa Landbrugsprodukterne op. Den Pris, der nu betales for Smørret gennem den nye Smørordning, er jo betydelig højere, end hvad der tidligere er betalt, og naar Forholdet omvendt er dette, at der i Byerne er aftagende Virksomhed, Standsning i Forretninger, saa bliver det ikke noget videre tiltalende Billede, at Landbruget fremdeles skal have de høje Priser for Landbrugsprodukter, og at dette skal udlignes med store Skatter, der betales af Byerne. Man kan ikke anse denne Lov for at være retfærdig, og det er det Krav, man med Rette bør stille til den. Hvis man vilde hæve den laveste Grænse og ordne Beskatningen saaledes, at den i det mindste falder ligeligt paa alle Klasser i By og paa Land, saa vilde man i hvert Fald borttage en meget alvorlig Anke mod Loven, en Anke, der viser sig at være berettiget i Henhold netop til hele det Materiale, som nu er fremlagt som Bilag